

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](#)

& ex melle & medicina, fel merum & venenum efficere potest, ut infirmos fide in tristitiam & desperationem conjiciat. Delectatur enim perditione, Job. 41. v. 13. quandoque internis nox vexat tentationibus peccata exaggerando & gratiam Dei extenuando; quandoque etiam spectra addit, quibus exagit timidas conscientias, sed muniamus nos panoplia spiritualia à Paulo descripta, Eph. 6. v. 13. certo persuasi, quod circa Dei veniam ne pilum à capite commovere possit, Matth. 10. v. 30. nam princeps mundi iudicatus est, Joh. 16. v. 11.

De Secundo.

Fuit manifestatio, sequitur confirmatio. Ubi duo cumpromis notanda veniunt:

1. Dubitationis sublatio, quae fit

1. *Verbis*, v. 38. Nam quid turbasti eftis, inquit Salvator, & quare tales cogitationes ascendunt in cordibus vestris, q. d. Ego sum Magister vester antiquus, non veni, ut terrorem vobis incutiam, quod spectra facere solent, sed ut consolatione efficacissima per assecurationem resurrectionis meæ vos perfundam.

Suppullulat inde

1. *Consolatio*. Nam videtis hīc dilecti, quid à Christo vobis expectare liceat, nimirum efficacissimam consolationem in omnibus adversitatibus, est enim Deus omnis consolationis, Rom. 15. vers. 5. & in hunc finem descendit in hanc lactymarum vallem, ut mederetur contritis corde, & consolaretur omnes lugentes, Isa. 61. v. 2. Diabolus autem est spiritus ille ἀπόχετενος qui delectatur perditione, Job. 41. v. 13. & afflictis afflictionem addere studet, ut in desperationem ipsos conjiciat, & si vel maxime aliquando consolatoria verba emittit,

& dulce canit, facit ut fallat, instar aucupis, ut depingitur, Ps. 91. v. 3.

2. *Dehortatio*, quia enim cogitationes novit Salvator, provideamus Dominum in conspectu nostro semper, quoniam est nobis à dextris, Pl. 16. vers. 8. & renes probat, Jer. 17. v. 10. quicquid igitur pudet dicere, pudeat etiam cogitare, inquit Hieronymus. Deus enim corda inspicit & judicat, 1. Sam. 16. v. 7. 1. Cor. 4. v. 5.

2. *Signis*. Nam manus & pedes ipsis ostendit, & videte, inquit, quia ego ipse sum. Contrectate me & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere.

Hoc ipso comprobatur

1. *Resurrectionis veritatem*. Ideò enim cicatrices vulnerum suorum retinuit εἰκονικῶς, ut sanaret vulnera incredibilitatis in corde discipulorum σύθαλμοφανεցῶς, inquit Augustinus, qui non poterant sibi imaginari, quod à morte resurrexisset. Alias corporis glorificati qualitatibꝫ repugnant tales naïvi, Eph. 5. v. 27. 1. Cor. 15. v. 41. videbunt quidem impii, quem pupugerunt, in extremo iudicio, Zach. 12. v. 10. Sed quod vulnera & cicatrices visuri sint nuspiciam dicitur. Cessavit enim talis economia, postquam Christus ad dextram Dei exaltatus est, quod evincitur inde, quia corpora nostra in resurrectione omni nævo atque defectu carebunt, utpote εὑμοεΦα corpori Christi, Phil. 3. v. 21.

2. *Resurrectionis identitatem*. Nam vero & essentiali suo corpore resurrexit, quod in cruce pependit, mortuum & sepulcum est, Joh. 2. v. 19. 21. Ita etiam nos iisdei numero corporibus resurgemus, quæ in hac vita habemus & circumferimus Job. 19. vers. 26. ipsa ossa arida in terra quiescentia, denuo vivifica-

vivificabuntur, Ezech. 37. v. 5. Deus enim omnia sanctorum ossa custodit, unum ex his non peribit, Psal. 34. v. 21. Adde quod con-
gruum est justitiae divinae, ut quilibet in cor-
pore suo reportet sive bonum sive malum,
quod perpetravit dum in vivis erat. 2. Cor. 5.
vers. 10.

3. *Fatig.* Nam adhuc non credentibus illis præ gaudio, & mirantibus, ut inquit Evangelista, esculentum aliquid postulat, & cum offerrent ipsi partem piscis assi, & favum mellis in conspectu eorum comedit, quod iterum secundum dispensationem in-
telligendum est. Edere enim & bibere, sunt propria corporis naturalis, quibus usus est Christus post resurrectionem, non ex indi-
gentia, sed ut eo modo veritatem corporis resurgentis astrueret, ut Beda loquitur. Quòd enim debiliores fuit discipuli in fide, eò magis Christus infirmitatem ipsorum suble-
vat non solum verbo, quid audiunt, sed etiam signo externo, quod oculos incurrit. Pariter adhuc hodie affectus est erga omnes, qui fidem habent languentem & deficien-
tem. Huc pertinent promissiones gratiarum, Es. 42. v. 3. 54. v. 8. Jer. 32. v. 42. Os. 11. v. 9. &c. quibus innitente firmiter, & si adhuc dubitas præ gaudio, quod ex promissionibus il-
lis oritur, adde signa gratiarum, quibus promis-
siones ejusmodi confirmantur, ut nulla dubitationis causa fidelibus superesse possit. Rom. 4. v. 11.

II. *Plenior informatio, quā revocat ipsis in memoriam.*

1. *Sermonis pristini tenorem,* v. 44. ut vi-
deant completum, quod anteā sèpium de
passione, morte & resurrectione sua præ-
dixerat. Estenim verax, & quod promittit,
infallibiliter præstat, Ps. 33. v. 4.

Revocate yobis etiam in memoriam, di-

lecti, verba quæ locutus est in diebus carnis suæ Matth. 7. v. 7. 11. v. 28. Joh. 6. v. 37. 10.
v. 28. faciat quod bonum est in oculis ejus,
& ex omnibus verbis bonis, quæ se Dominus præstirum nobis promisit, unum non
præteribit in cassum, Jes. 23. v. 14.

2. *Vaticiniorum propheticorum valorem,*
& mentem illorum aperit, ut Scripturas in-
tellignant. Nam animalis homo non percipit
ea quæ sunt Spiritus Dei, 1. Cor. 2. vers. 14.
Christus autem est leo ille de tribu Iuda, qui
librum aperire, & septem ejus sigilla solvere
potest, Apoc. 5. v. 5. ab eo igitur postulanda
est sapientia piis & assiduis precibus, si ve-
rum Scripturæ sensum affequi velimus, Iac.
1. v. 5. Ps. 119. v. 18. Sir. 39. v. 1. & seqq.

Elicit autem ex vaticiniis hisce propheticis

1. *Necessitatem passionis,* vers. 46. Licet enim aliis modus redimenti genus huma-
num Deo non desit, cuius potestati omnia
subjacent æqualiter, convenientior tamen
sanandæ misericordia nostræ non fuit ullus, nec
esse potuit, quam mors Christi, inquit Au-
gustinus. Agnosce hinc charitatem Patris,
qui filio non pepercit, ut servum redimeret,
Rom. 8. v. 32. Agnosce charitatem filii, qui se
ipsum dedit pro nobis, Tit. 2. v. 14. Agnosce
charitatem Sp. S. qui hæc omnia per Pro-
phetas prædictis, & adhuc obsignat in cordi-
bus fideliū, tanquam ἀριθμὸς κληρονομίας ἡμῶν Eph. 1. v. 14. Si igitur Deus pro no-
bis quis contra nos? Rom. 8. v. 31.

2. *Necessitatem resurrectionis.* Caro e-
nimi Christi erat caro vivificata, Joh. 6. vers. 53.
Proinde impossibile fuit, teneri eum à mor-
te, Actor. 2. v. 24. quin etiam nihil profuisset
nobis ipsius mors, si non resurrexisset,
resurrexit enim propter justitiam nostram,
Rom. 4. v. 25. & si vel unicum aliquod pec-
catum

carum in expiatum superfluisse, à mortuis resurgere non potuisset, à mortuis resurgere non potuisset, quia stipendium peccati est mors Roman. 6. vers. 23. vide etiam 1. Cor. 15. vers. 17.

3. *Necessitatem predicationis*, cuius describitur v. 47.

1. *Modalitas*, quomodo prædicatio illa institui debeat, nimis in nomine Christi, id est, ad ipsius mandatum. Sunt enim ppi pastores legati Christi, per quos exhortatur nos Deus, ut reconciliemur ipsi, juxta Paulum, 2. Cor. 5. v. 20. Cave igitur ne Deum per legatos suos te exhortantem fallas, & operam ludere facias sed libenter obtempera, & verbum eorum cum lenitate suscipe, ut salvet animam tuam, Jac. 1. v. 21.

2. *Materialitas*. Duo enim prædicare debent

1. *Poenitentiam*, quæ ex lege oritur, Rom. 7. v. 7. & tristitiam secundum Deum operatur, quæ neminem poenitet, 2. Cor. 7. vers. 10.

2. *Indulgentiam*, ne peccatores desperent in peccatis suis, ut Cain, Judas & alii, sed ad Christum confugiant, de quo omnes Prophetæ testantur, quod in nomine ejus

remissionem consecuturi sint omnes credentes, Act. 10. v. 43.

Hi sunt duo baculi, *Sancti und Wehe/* Zach. 11. v. 7. quibus omnes fideles animarum pastores uti debent. Si igitur poenitentiam prædican, & baculo vœ peccata tua suscitant, ne agrè feras, sed cum gratia agnosce. Hoc est ipsorum officium, a quo vel latum unguem recedere ipsis religio est, Ezech. 3. v. 17. seqq.

3. *Universalitas*. Nam Hierosolymis quidem Apostoli incipere debent, & Iudeis primum annunciare Evangelium, Act. 13. v. 46. ita enim prædixerat David Ps. 110. v. 2. Esaias, c. 2. vers. 3. Sed ibi non subsistendum erat. Nam Iudei & Gentes ad regnum Christi pertinebant, & proinde per concionem Apostolorum ad poenitentiam invitandi erant, qui in universum terrarū orbem emissi, Matth. 28. v. 19. omnibus ubique hominibus, ut poenitentiam agerent, annunciarunt, Act. 17. v. 30.

Unde apparet, quā sitiat Deus nostram salutem, & non velit ullum perire, sed omnes ad poenitentiam reverti, 2. Pet 3. v. 9. nam misericordia ejus super omnem carnem, Sir. 18. vers. 12.

Dominica Quasimodogeniti.

Evangelium Joh. 20. v. 19. 29.

DE Noah legimus Gen. 9. v. 20. quod finito diluvio egressus arcā plantaverit vineam. Idem de Christo audiimus in hodierno Evangelio. Postquam enim saevis illis aquis & timentibus passionis fluitibus superatis ex arca sepulchri vivus resurrectus, ministerium instituit, & discipulos

suos ablegavit in universum mundum, ut vienam, id est, Ecclesiam sibi plantarent per concionem Evangelii, & administrationem Sacramentorum tanquam semen immortale, 1. Petr. 1. v. 23.

Nos his toriam Thomæ, quæ die ipsi sacro explicari solet, omittentes, priorem saltem